

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น

ขนาดเล็กถึงกลาง สูงได้ถึง 20 ม. เรือนยอดกลมแน่น มีกิ่งเล็กเรียวห้อยลงมา โคนลำต้นเป็นร่อง มีพูพอนสูงได้ถึง 1 ม. เปลือกสีน้ำตาลอมเทาหรือออกดำ เป็นดวงๆ เรียบหรือแตกเป็นแผ่นหรือขรุขระมีช่องอากาศนูนขึ้นตามแนวราบ เปลือกในสีเหลืองอมครีม ไม่มียางขาวหรือน้ำเลี้ยง ใบยาวได้ถึง 45 ซม. ออกสลับ ใบประกอบแบบขนนกปลายเดี่ยว ใบย่อย 2-4 คู่ ออกตรงข้าม รวมใบที่ปลายกว้าง 3-7 ซม. ยาว 8-18 ซม. ใบบนใหญ่ที่สุด รูปรีถึงรูปไข่กลับ ปลายแหลมสั้นหรือเรียวแหลม โคนรูปลิ้ม ไม่เบี้ยว เนื้อคล้ายกระดาษ หนึ่งหรือหนึ่งบาง เกือบทั้งสองด้าน เส้นใบ 7-10 คู่ โค้งชัน ก้านใบย่อยยาวได้ถึง 6 มม. ป่องเล็กน้อย ก้นข้อใบยาวได้ถึง 7 ซม. เกือบ โคนป่อง กิ่งเล็กเรียว สีน้ำตาลอมเทา กิ่งมีตายอดคล้ายกำปั้น ดอก สีขาวอมเขียวอ่อนถึงสีครีม กลิ่นหอม ออกเป็นช่อกระจุกแตกแขนงยาว 5-15 ซม. ที่ซอกใบ แกนกลางช่อมีขนละเอียด ก้านดอกยาว 5-10 มม.(รวมก้านดอกเทียม) เล็กเรียว มีขนละเอียด กลีบเลี้ยงยาว 2.5-4 มม. รูปถ้วย ขอบจักไม่เท่ากัน 5 พู กลีบดอก 5 กลีบ กว้าง 2-2.5 มม. ยาว 7-10 มม. ไม่ซ้อนกันเป็นไข เกือบหรือมีขนสั้นด้านนอก เชื่อมติดกับหลอดเกสรเพศผู้ที่โคน หลอดเกสรเพศผู้ค่อยๆเรียวไปยังปลาย ขอบเรียบหรือเป็นคลื่นเล็กน้อย เกือบด้านนอก มีขนทั่วไปด้านใน อับเรณู 10 อันยาวประมาณ 1 มม.ติดใกล้ขอบจานฐานดอกขนาดประมาณ 1.5 มม.รูปถ้วยหรือรูปทรงกระบอกสั้น ขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย เกือบด้านนอก มีขนด้านใน รังไข่มี (3)4-5 ช่อง มีขน ยอดเกสรตัวเมียคล้ายจาน ผล ยาวได้ถึง 3 ซม. ออกเป็นช่อตั้งยาวได้ถึง 25 ซม.ผลค่อนข้างกลมแบน มีมุมไม่ชัด 3-5 มุม เกือบ สุกสีชมพูสดถึงสีแดง แก่แตกออก(3)5 ส่วน เมล็ด 1-6 เมล็ด กว้างได้ถึง 1.5 ซม. ยาวได้ถึง 1.8 ซม.แบนด้านหนึ่งมีเนื้อสีส้มอมแดงหุ้มเกือบมิด พบทั่วไปในป่าดิบเดิมและป่ารุ่น มักพบบนเขาหินปูน ที่ต่ำในภาคใต้ แต่สูงได้ถึง 1,500 ม. ในคาบสมุทรมมาเลเซีย

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์, พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Aphanamixis+polystachya>

